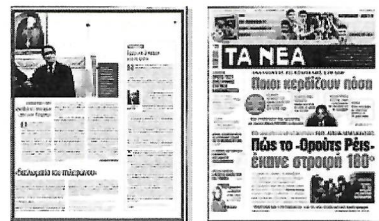

Μέσο: ..... ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ... 14/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: ... 14/09/2020

Σελίδα: 9

Κατά την αιφνιδιαστική επίσκεψή του στην Κύπρο ο αμερικανός ΥΠΕΞ τάχθηκε υπέρ του δικαιώματός της να εκμεταλλεύεται τους φυσικούς της πόρους

ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

«Βαθιά ανησυχία» από τον Πομπέο

Ός μήνυμα στήριξης στην Κυπριακή Δημοκρατία έναντι της τουρκικής επιθετικότητας αποτιμούν στη Λευκωσία την επίσκεψη του αμερικανού υπουργού Εξωτερικών, Μάικ Πομπέο. Η προκθεσινή παρουσία Πομπέο στην Κύπρο, σε μια τόσο κρίσιμη περίοδο, χαρακτηρίζεται ενδεικτική των προθέσεων και της δέσμευσής της Ουάσιγκτον για την Ανατολική Μεσόγειο, αποδεικνύοντας ότι δεν προτίθεται να εγκαταλείψει τα συμφέροντά της στην περιοχή.

Μια επίσκεψη που ανακινώθηκε αιφνιδιαστικά και ακολούθησε – μέσα σε τέσσερις ημέρες – αυτήν του ρώσου ΥΠΕΞ, Σεργκέι Λαβρόφ, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Σεπτεμβρίου στη Λευκωσία, με αμερικανικές πηγές να

αποσυνδέουν τα δύο γεγονότα. Όπως σχολίαζαν δε τα κυπριακά ΜΜΕ και αναλυτές ποτέ άλλοτε στο παρελθόν δεν υπήρξαν επισκέψεις των επικεφαλής της διπλωματίας των ΗΠΑ και της Ρωσίας στο νησί σε τόσο μικρό διάστημα.

Ο Πομπέο όντας στην Κύπρο εξέφρασε τη «βαθιά ανησυχία» των ΗΠΑ για τις δραστηριότητες της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο, ενώ τάχθηκε υπέρ του δικαιώματός της Κυπριακής Δημοκρατίας να εκμεταλλεύεται τους φυσικούς της πόρους. Ο αμερικανός ΥΠΕΞ τάχθηκε υπέρ της επίλυσης των διαφορών μεταξύ των χωρών της περιοχής με ειρηνικές μεθόδους, μέσω της διπλωματικής οδού, τονίζοντας – αφηρόντως αιχμή εμμέσως προς τη Μόσχα – ότι οι αιχμηρότερες στρατιωτικές εντάσεις δεν βοηθούν κανέναν παρά μόνο τους ανηπάλους που θέλουν να δουν διαίρεση στη διατλαντική ενότητα. Ο Πομπέο επανέλαβε ακόμα ότι «οι ΗΠΑ συνεχίζουν να υποστηρίζουν μια συνολική διευθέτηση για επανένωση της νήσου σε μια δίζωνική δικαιοδική ομοσπονδία».

Ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης από την πλευρά του επανέλαβε την προσήλωσή του στην επανένωση των διαπραγματεύσεων από εκεί όπου είχαν μείνει στο Κραν Μοντανά, ενώ απεύθυνε έκκληση προς τον Πομπέο προκειμένου να καταβληθούν προσπάθειες να μην προχωρήσει η Τουρκία στα σχέδια της όσον αφορά την περιβάουσι πόλη της Αμμοχώστου. Στην επίσκεψή του αμερικανού ΥΠΕΞ αντέδρασε ο τουρκοκύπριος γηγής Μουσταφά Ακιντζί, ιδιαίτερα λόγω της απόφασης να μην επισκεφθεί τα Κατεχόμενα. Ο Ακιντζί έκανε λόγο για αρνητική εξέλιξη, οπμιώνοντας ότι τα προβλήματα στην Κύπρο και στην Ανατολική Μεσόγειο δεν μπορούν να επιλυθούν με μονομερείς συναντήσεις, υποστηρίζοντας ότι έγινε ένα σοβαρό λάθος.

Ο αμερικανός ΥΠΕΞ και ο κύπριος ομόλογός του Νίκος Χριστοδουλίδης υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας συναντίληψης για την εγκαθίδρυση Κέντρου Εκπαίδευσης σε θέματα Ασφάλειας στην Κύπρο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΦΩΤΑΚΗ

ΓΝΩΜΗ

Εμείς, οι Τούρκοι και οι τρίτοι

Η διεθνής κοινότητα βιάζεται να ρυθμίσει την κακοφορμισμένη εκκρεμότητα των ελληνο-τουρκικών. Η Αθήνα έχει από πολλού προτείνει την επανένωση των «διερευνητικών επαφών», ενώ η Αγκυρα διακηρύσσει ότι στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων πρέπει να μπουν τα πάντα. Η Ελλάδα έχει το σοβαρό επιχείρημα ότι στα 14 χρόνια των διερευνητικών ακούστικων ανεπίσημα πολλές σκέψεις και από τις δύο πλευρές, με πιθανότητες να βρεθούν διέξοδοι χωρίς να τρωθεί το γόπηρο καμιάς. Η Αγκυρα εικάζει πως σήμερα έχει το πλεονέκτημα της ισχύος και πως της είναι πιο εύκολο να επιβάλει όρους στην Ελλάδα.

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΑΛΙΚΗ

Η Δύση αντιδρά και διαμνύει στον Ταγίπ Ερντογάν την πλήρη αντίθεσή της σε μια ρήξη ανάμεσα σε δύο συμμάχους. Ο τούρκος πρόεδρος αντιλαμβάνεται ότι οι επιλογές είναι δύο: σύγκρουση ή εφηνικός διάλογος. Και αποπειράται να διαμορφώσει ο ίδιος το πλαίσιο των συνομιλιών και της ημερησίας διάταξής τους.

Επιθυμώντας τη λύση η Δύση κλίνει προς την ιδέα της πολυμερούς διάσκεψης. Μιας ιδέας πρόχειρης και μη επεξεργασμένης που η Αθήνα οφείλει κατά το δυνατόν να απομακρύνει αποτρέποντας την παρείσφρηση στις συνομιλίες τρίτων που, παρά τις όποιες καλές προθέσεις, θα συμμετάσχουν σε αυτές με γνώμονα παραδοσιακούς κανόνες διαπραγματεύσεων και, κυρίως, τη διακαή επιθυμία τους να υπάξθει ένα τέλος στη χαινώσα πηγή της συμμαχίας. Ελλάδα και Τουρκία έχουν λόγο να αποσύγουν την εστειυμένη «επιδιαίτωση» και να επικεντρωθούν στο ουσιαστικό ζήτημα που τις χωρίζει: την οριοθέτηση των θαλασσίων ζωνών τους. Ακολουθώντας ό,τι δείχνει η πείρα των 14 ετών διερευνητικών. Οποδήποτε άλλο επιβλήθει στη μια ή την άλλη πλευρά, αρρά ή γρήγορα θα αμφισβητηθεί, με την πολυμερή διάσκεψη να έχει απώλως κατασβέσει τη φλόγα αφηρόντως τις στίβες ζωτανές.

Σε κάθε όμοια περίπτωση και για λόγους δικής της ασφάλειας, η Αθήνα οφείλει να είναι προετοιμασμένη για το ενδεχόμενο να ασκθούν ισχυρές πιέσεις για την επιλογή της πολυμερούς διάσκεψης προκειμένου οι θεωρούμενες εκκρεμότητες να διευθετηθούν χωρίς χρονοτριβή. Αν δεν υπάρξει περιθώριο για την επιλογή των διερευνητικών, επιβάλλεται η Ελλάδα να είναι έτοιμη και για το ενδεχόμενο της πολυμερούς. Μια ετοιμότητα που έχει τρεις κυρίως πτυχές: Α. Την υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων για την «αρχιτεκτονική» της διάσκεψης, κυρίως μάλιστα για τον λόγο ή μη που θα έχουν όσοι τρίτοι συμμετάσχουν σε αυτήν. Β. Συγκεκριμένες προτάσεις για τις θέσεις που θα τηρηθούν σε κάθε ενδεχόμενο. Γ. Κατάθεση σαφούς και αδιαπραμάτευτου καταλόγου θεμάτων κυριαρχίας των οποίων τη σύζηση η Ελλάδα απορρίπτει εκ προοιμίου.

Είναι σημαντικό ότι οι ΗΠΑ έδωσαν το παρόν στην Κύπρο με την εκεί αιφνιδια μετάβαση του υπουργού τους των Εξωτερικών. Μια κίνηση που δεν αποκλείεται να σηματοδοτεί μια προσπάθεια της Ουάσιγκτον να εντάξει σε ένα πλαίσιο σφαιρικών συνομιλιών και το Κυπριακό, όσο κι αν αυτό ως ιδέα μπορεί να προκαλεί μειδιάματα σε συνταρπτικούς κύκλους στη Λευκωσία και την Αθήνα.

Ο Γιώργος Κακάλικης είναι πρόεδρος επι τημής, ειδικός συμβούλος του ΕΛΙΑΜΕΠ

«διπλωματία του τηλεφώνου»

κυρώσεων στην Τουρκία. Αυτό με τη σειρά του θα αποτρέψει και ένα μπλοκάρισμα στην απόφαση για κυρώσεις της ΕΕ στη Λευκορωσία μετά την παρωδία εκλογών του Λουκασένκο. Στην άτυπη σύνοδο των υπουργών Εξωτερικών G7 στην Βερολίνο, ο κ. Χριστοδουλίδης είχε ζητήσει «ίδια μέτρα και ίδια σταθμά» και στις κυρώσεις για την Τουρκία, απειλώντας έμμεσα με βέτο σε κυρώσεις στη Λευκορωσία. Ο γερμανός υπουργός Εξωτερικών Χάικο Μάας απέρριψε μια τέτοια διασύνδεση, γιατί θα έδινε την ενόια μιας παράλυτης ΕΕ.

ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΒΗΜΑ. Το παράθυρο χρόνου που υπάρχει μέχρι το Συμβούλιο Κορυφής της ΕΕ θα αξιοποιηθεί από τη γερμανική διπλωματία για να δρομολογηθεί το επόμενο βήμα στην ελληνοτουρκική διένεξη. Αυτό αναμένεται ότι θα είναι στην κατεύθυνση της συμφωνίας, στην οποία είχαν

καταλήξει Αθήνα και Αγκυρα με τη μεσολάβηση του Βερολίνου στις αρχές Αυγούστου, η οποία τότε τινάχθηκε στον αέρα. Στην τριμερή συνάντηση του Βερολίνου μεταξύ των συμβούλων των τριών ηγετών, Ελένης Σουρανί, Ιμπραήμ Καλίν και Γιαν Χέκερ, είχε συμφωνηθεί η έναρξη διερευνητικών διαπραγματεύσεων μεταξύ Αθηνών και Αγκυρας, μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, καθώς και ένα μορατόριομ στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Το Βερολίνο πιστεύει ότι συμφωνία επιστροφής των δύο χωρών στις συνομιλίες και στη διαπραγμάτευση θα αποτρέψει την επιβολή των απειλούμενων κυρώσεων στην Τουρκία